

Gödi Körkép

VÁROSI KÖZÉLETI MAGAZIN

■ ÚJÉVI BESZÉLGETÉS A VÁROS VEZETŐIVEL ■ TÚLSÓZOTT KÖRNYEZET ■
2013 – VERDI ÉVE ■ ALÁÍRTÁK A VÁROSHÁZÁN A KÖZOKTATÁSI MEGÁLLAPODÁST
■ KÁRTYÁDAT MEGKAPTAM... ■ PEST MEGYE LEGJOBB CSAPATAI KÖZÖTT A GSE ■

24. évfolyam 1. szám
2013. január
<http://www.god.hu>

A képeslap hátoldalán olvasható felirat: „Amint látod, nagyon szép helyen lakunk és nagyon jól érezzük magunkat. Cím: Alsógöd, XXIII. utca 5. Bauer-villa.” Ma ez a Kernstock Károly utca

Kártyádat megkaptam...

GÖDRŐL MESÉLŐ KÉPES LEVELEZŐLAPOK

„A városokat úgy kellene leírni, mint egy gondolatot, vagy egy érzés emlékét. (...) Egy város mindenekfelett gondolat, mely nem fér el a telekkönyvben.”

(Márai Sándor)

„Egy letűnt nyaralótelep polgári miliője kel életre a képes levelezőlapokon, mely – kultúrtörténeti értékén túl – száz évvel visszarepít minket az időben” – olvashattuk valamennyien a Dunakanyar Régió nevezetű online újság november végi laudációjában.

Kalandra, időutazásra csábít bennünket a *Mesélő gödi képes levelezőlapok* című album szerzője, a kiváló helytörténész, *Volentics Gyula*. A 450 levelezőlap és korabeli fotó segítségével kedvünkre barangolhatunk a szépiaszínű, békeidőkbe „révedt” Göd kullisszái között. Sétálhatunk egyet a korzón, miközben a nyaralók csacsozását, a Duna illatát hozza felénk a szél. Az egyik fényképen *Latabár Kálmán* teker el mellettünk kerékpárján, a másikon *József Attila* strandol, – mily meglepő: éppen a *Dunánál*.

A városban élők, az átutazók és az itt nyaraló vendégek *elfeledett* arcai tűnnek fel egy-egy pillanatra ismerős utcák, házak és templomok előtt. Otthon vagyunk, ez a mi Gödünk, ami mégis annyira más. A helyszínek ugyanazok, ám a hajdani üdülőtelep időközben igazi várossá terebélyesedett, az átalakulás, a fejlődés képpel tapintható. Múlt és jelen találkozása, egy település metamorfózisa – évszázadnyi eseménysor levelezőlapokra sűrítve.

„Kártyádat megkaptam, melyre megjegyzem 1.) tegnap írtam 15 oldalas levelet, 2.) mindent nem lehet az Istenre bízni, – tenni is kell valamit s úgy bízni az Istenben...” – mormoljuk magunkban, együtt a szállás betűkkel.

A szupergyors sms- és e-mail üzenetek korában adja magát a kérdés: vajon nem idejétmúlt, anakronisztikus vállalkozás-e évszázados képeslapokat gyűjteni és közreadni? A szerző megválaszolja a kételkedő dilemmáját, és úgy foglal állást, hogy

a képeslap egy olyan összetett kordokumentum, amely honismereti és kultúrtörténeti szempontból egyaránt kiemelten fontos jelentőséggel bír. A „képeslapkiadás aranykorából”, íme hát, albumba gyűjtve sorjáznak a ro-

Az alsógödi vasútállomás (fent) és az Alagút utcai Lyukas-híd, amely eredeti, háború előtti állapotában még jóval magasabb volt

konoktól érkező utazási és ünnepi üdvözlőlapok, mely gyűjteményt – az őt megillető tisztelettel – átlapozhatott az érdeklődő tudósító. A képeslap akkoriban megbecsült, sőt, kifejezetten divatos termék volt, nemritkán a nagyvilági, kozmopolita életmód bizonyítéka. A utóbbi minőségében a turisztikai látványosságok első számú hordozójává, továbbbítőjává, *médiafelületévé* vált, széles körök számára elérhetővé téve a *nagyvilágot*. Napjainkban pedig az akkori állapotok képes dokumentumait tisztelhetjük benne, hiszen a századforduló óta rengeteg gödi épületet és közteret átépítettek, átalakítottak. *A milyen volt?* kérdésre sok esetben éppen egy levelezőlap adhatja meg számunkra a megfelelő választ.

„Jelenleg itt vagyok és élvezem a gödi szűnyog-csípéseket. Kitűnő a levegő, hoznék maguknak is, ha lehetne...” – vakarjuk meg önkéntelenül a bal karunkat.

Az impozáns album bő száz oldalon át villantja fel Göd történetének képeit, a villák és a templomok mozdulatlanságától a korabeli zsánerfotókon át a Duna-parti víkendek nyüzsgő forgatagáig. Lépcsősor előtt pózoló fehér ruhás kislányok, szalagos kalapban. Lovas kocsikázás, hölgyek sétája a Korzón, a Feneketlen-tó partján gyerekek kutyával – a boldog béke-

idők. Éttermek, a lugasban széles mosollyal söröző vendégek, vasútállomás, a „Kék Dunában” teniszező urak és hölgyek. Bolt, a bejárat előtt a tulajdonos a családjával karöltve – a mindennapok elillanó életképei, melyek a magnéziumvillanás pillanatában mégis örök életet kaptak. És a nyarak, azok a régi nyarak, az üdülőttelep virágkora a századfordulót követően. Napfény, Duna, idill, vidámság, a parti főveny. És ott van még a képeken – igaz, csupán valahol a háttérben – a jövőbe vetett hit és a bizakodás is. Nagy idők dokumentumai, a városunk története.

Volentics Gyula, a Magyar Kultúra Lovagja tudományos szakértelme, igényessége, szenvedélyes elhivatottsága jól tapintható, átsüt az album lapjain. Kitűnő kalauzunk ő, s nagy érdeme, hogy élvezetes és felejthetetlen gödi *kaland* e könyv végigolvasása.

Minden gödi polgár könyvespolcára jó szívvel ajánlom, hiszen egy meghitt téli estén vajon találhatunk-e jobb programot annál, minthogy átlapozzuk ezt a város- és kultúrtörténeti képes „mesekönyvet”?

(Volentics Gyula: Mesélő gödi képes levelezőlapok, Szódi Helytörténeti Alapítvány, Szód, 2012)

Az album megvásárolható a Göd Városi Könyvtárban (Göd, Pesti út 72.) és a Betűboltban (Göd, Pesti út 63/D) is.

Turtóczki S. Ede

A gödi Duna-parton tavasztól őszig százával pihentek és sportoltak a jórészt Pestről érkezők, élvezve a jó levegőt és a táj szépségét. (A képeslap 1916-ból származik)

„Azt meséld el, Pista!”

Örkény István az életéről

Elmondja: Mácsai Pál

Az író saját szavaiból
színpadra állította:
Bereányi Géza és Mácsai Pál

Munkatárs:
Fenyvesi Katalin

Mi lenne, hogyha Örkény István ismét megjelenne egy színészen, egy színésznőben, egy este, leülne, venne egy lélegzetet, beszélni kezdene, elmesélné a saját szavaival az életét, vagy ami hirtelen az eszébe jut, azután megint eltűnne. Ezen az estén az író a színész testét ölti magára.

(Az előadást kb. 2 óra időtartamban, két részben mutatjuk be.)

Időpont:

2013. február 3. (vasárnap) 17 óra

Helyszín:

JAMH nagyterem
(Göd, Pesti út 72.)

Az előadás ingyenes, ám a nagy érdeklődésre való tekintettel előzetes regisztráció szükséges a könyvtárban: (27) 532-155.